

Sæpe de cortice interno feminis ne vestigium quidem videre est, sed tunc quoque nulla farina adeft. Haud raro uterque cortex deeft, ita ut pedicellus truncatus quasi videatur.

Sequenti ergo tabula omnes mihi vias diversitates breviter fistam.

Exteriore cortice morboſo exiſtente

Interior vel abeft, vel adeft, & tunc vel

fanus, ſimul & vacuus eft; vel

fanus, - - farina, vel totus, vel vario gradu repletus, vel

morbosus, - - - vacuus; vel

morbosus, - - farinam recondens. (Fig. II.)

De iſpa farina feminis morboſi illud mihi dicendum ſupereft; quod in tot mille intumefcentiis feminum, quas studioſe examinavi, nunquam iſpam farinam ullo modo morboſam & in pulverem nigrum verſam, vel loco farinæ fanæ pulverem iſtum p) deprehenderim; verum conftante lege obſervaverim corticem feminis interiorem vel prorūſ farina caruifē, hinc vacuum eundem me reperiſſe; vel faniffimam farinam condidiſſe, exteriōre licet cortice morboſo. Quandoque femina cæteroquin fana & perfecta occurruunt, quorum cortex externus in aliqua parte tantum intumuit, quod etiam Cl. AYMEN lib. cit. p. 363. obſervavit.

§. IX.

Jam Styli degenerationem expositurus sum, que qua ratione fiat, ante me nemo, ni fallor, dixit. Eſt ea tanto memorabilior, *Styli morboſa fabrica* quo luculentius ex morboſo ſtatu fabrica illius illuſtratur.

Siste tibi Ben. Lect. corticem externum morboſum, (b. Fig. III.) atque ſursum in cylindrum, craffitie circiter calami ſcriptorii, aut in conum (a. fig. ead.) productum, longitudine unius pollicis aut duorum, & habebis iſpius morboſi ſtyli, quoad exteriōrem formam, rationem. In interiōrem fabricam ſæpe & reiteratis tentaminibus inquisivi, adeo ut de ea certiſſimum me & plane conviictum eſſe affleverare queam. Scilicet si cortex exteriōr feminis morboſus & ſtylo pariter morboſo prædictus,

p) Quod Cl. AYMEN loc. cit. pag. 362. & TILLET loc. cit. & Cl. BONNET lib. cit. pag. 328. putant & docent, ut ex eorum verbis patet.

secundum longitudinem dissecetur (Fig. II.), tota ejus fabrica C. luctuenter appetat.

Canalis styli i. in recentissimis quoque prorsus vacuus est q), & si cum statu sano comparetur, amplissimus. Canalis is cum cavo prægrandi A. corticis exterioris, in quo cortex internus e. d. f. inclusus est, immediate communicat atque continuatur; ita ut membrana interna corticis exterioris b. simul interna ipsius styli l. sit, quæ canalem styli i. format, & ex illo in hunc producatur; eodem colore argenteo, glabritie & splendore prædicta est ac illa corticis seminifera & exteriorem corticis membranam continuari in membranam styli externam & illius (cort. exter.) vascula produci in ipsum stylum usque, quilibet, qui vel obiter rem tantum examinat, perspiciet. Utrum haec vasa sint tubuli corculiferi (*Keimröhrenchen*) L. B. VON GLEICHEN r) num ne, ego non decidam; verum de aliis vasibus, præter suos tubulos, ne quidem iste cogitat s); ea autem, quæ ego vidi, vasa, istum usum, quem de suis tubulis corculiferis VON GLEICHEN prædicat t), sane haud præstare possunt. Nec magis video, qua ratione, hac in fabrica styli, illud quodcumque a stylo absorbetur & germen fœcundat, ad illud ipsum pervenire possit, quum corculum interiore cortice circumdata & undique munitum nihil accipere possit de eo quod inter utrumque corticem ex styli cavitate adfertur. Ceterum intra binas istas styli membranas idem pulvis cellulas replet, perque illas pellucet, prorsus eodem modo ac in omnium reli-

q) LUDWIG *Institut. Regni vegetab.* Lips. 1757. §. 510. „Nec styli cavitate prædicti sunt, sed medium cavum, quod assumi posset, cellulosa tela, succo turgida, repletur.“

r) In egregio libro *microscopische Untersuchungen &c.* Nürnberg 1777. S. 69. an einem kleinen Stückchen, das ich von der äußern Fläche des Griffels (Cactus LINN.) abschnitt, entdeckte mir das Microscop fogleich vier Bündel neben einander liegender Keimröhrenchen.

s) In dem neuesten aus dem Reiche der Pflanzen. Nürnb. 1764. Tab. XIX. ZEA, ubi dicit „stylus filiformis quilibet ex multis constat tubulis, latere ramosis, ramulis apertis, &c.“

t) Lib. cit. *microscop. Untersuch.* S. 14. Die Saamenkeimchen der Staubkörner werden auf dem Stigma verbreitet, daselbst von den hervorragenden Haar-oder Keimröhrenchen angezogen und verschlückt, und durch diese in das Ey geführt.

quarum partium tumoribus. Vitium siccissime basin styli occupat lo-
gitudine pollicari, quandoque ad duos pollices & ultra, uti jam
dictum est, se extendit.

Neque quilibet cortex morbosus exterior seminis stylo pariter
morboso praeditus est, sed saepe sanus deprehenditur, siccus autem
prorsus deest. Examinavi spicas, in quibus omnium seminum corti-
ces exteiiores morbos, atque stylis pariter morbosis instructi fue-
runt, illorumque cavum prægrande cortice interno plane destitutum
erat; in aliis rursus cortex *internus* utique aderat mox sanus, mox
morbosus; verum nunquam deprehendi, stylum in *hujus* cavum ^{Stigma}_{nun-}
hiare neque cum cortice *internō* concrescere; quod denuo vulgati al.^{quam}
fumte opinioni ^{u)} repugnat. Stigma ipsum prorsus nunquam ^{morbosa}_{sancta}
morbosum vidi, sed vel deest, vel aderat, & tunc sanum semp̄ _{surriri}
feperi:

Pedicellum ipsum quoque (vel potius tantum ejus integrimenta) ^{Pedi-}
productum & tumidum atque pulvere, instar massæ compactæ con-^{cellus}
fertum deprehendi; absque ullo vestigio aliquius partis feminis.^{morbosa}_{sus.}

Ipsa substantia axis spicæ nunquam in similes tumores intume-^{Axis}
fit, licet diu quidem id crediderim & vidisse vere putaverim; atque ^{spicæ}
cuilibet etiam alli certe ita visum esset: sed examine solertia tandem
conviictus sum, istos tumores esse ipsas valde tumentes squamas in-
feriores calicum, quæ ex ipso margini inferiore cujuslibet receptaculi
proprii, cujus fibræ fere ligatae in tumorem ipsum usque continuatae
funt, producuntur, ut supra § II. jam docui. Plures ejusmodi spicæ,
quæ fere me deceperint, valde imperfectæ, earumque plures glumæ
calycum pedicellis, hinc & corollis destituta fuerunt.

Pedunculus spicæ feminæ morbosus, eodem prorsus modo ^æ ^{Peduncula}
ejusmodi culmus sese habet; spica ceterum mox siccissima mox pari-^{culis}
ter morbosæ. In universum axis cujuslibet spicæ integre morbosæ ^{morbosa}_{fus.}
semper valde macilenta, contracta & parca medullâ praedita est.

u) LUDWIG lib. cit. §. 509. Stylus non tantum centro ovarii infidet, sed
valis continuatis ex ipsa quoque ejusdem substantia producitur. Idem CLA-
DIETERICH in *Anfangsgründen der Pflanzen-Kennn.* §. 457. iisdem
verbis convexum dicit.

*Spicæ
herma-
phrodi-
tæ mor-
boſæ.*

Spicæ hermaphrodite utriusque generis, tam illæ quæ semina in masculina, quam quæ antheras in femininis spicis gerunt, pariter morbosæ reperiuntur.

§. X.

*Mascu-
lina
spica
morbo-
ſa.*

Nunc quæ circa masculos flores, morbo affectos obſervavi, breviter exponam. Spicam *masculinam* ejusque omnes partes morbosæ deprehendi; ita tamen ut omnium frequentissime *filamentæ*, proxime ad antheras usque, & valvulae corollæ; multo rarius valvulae calicis; admodum raro ipſæ antheræ morbosæ occurrant: plurimæ quidem antheræ, quando filamenta morbosæ fūnt, marcidæ utique, vix non omnes absque polline fecundante, cæterum bene formatæ fūnt: ut tamen etiam reperiantur, quæ fanifimæ filamentis morbo affectis infideant; nunquam vero vice versa.

Filamentis morbosis eadem prorsus fabrica & habitus est, ac intumescentiis valvularum floris feminine (Fig. IV. a. b. d.) hinc jam dicta non repetam. Sæpe quidem aliquot modo, sed sæpe etiam omnia sex filamenta suis antheris praedita ejusdem glumæ calicis morbosæ vidi, iisdem figura cylindrica aut conoidea est, sepissime antheris, quæ facile decidunt, destituuntur; multa eorundem reperi quæ octies naturalem longitudinem superabant; verum tam longitudo quam crassitudo quam maxime variant.

Anthera morbosæ brevior est quam fana, neque tam insigniter intumescit, proportione servata quam reliquæ partes morbosæ; imo nunquam integrâ antheram morbosam, verum vix ultra dimidiam partem malo affectam deprehendi.

Nunquam omnes flores ejusdem spicæ morbosos offendit, e contrario longè maxima pars eorundem, semper fana a me reperta est. Spica masculina licet morbosæ existente reliquam totius plantæ partem fanifimam sœpe vidi.

§. XI.

*Culmi
morboſi
ratio.*

Jam tumores in culmo occurrentes qui omnium maximi sunt, quoque describam. Locus quo primum oriuntur ipſa genicula sunt, seu potius ex ipſis geniculis, eo loco, quo folium circulum absolvit & pedun-